

Narzędziownik dla przedmiotu: JĘZYK POLSKI

Etap edukacyjny: szkoła ponadpodstawowa

Autorka: Agnieszka Bilka

Wstęp

Oddajemy w Wasze ręce narzędziownik opracowany z myślą o nauczycielach języka polskiego uczących w szkołach ponadpodstawowych, którzy są otwarci na wzbogacenie swojego warsztatu pracy o technologie informacyjno-komunikacyjne. Zebrane w nim materiały to otwarte i bezpłatne zasoby internetowe podzielone na kategorie: portale edukacyjne, aplikacje/narzędzia, rekomendowane e-zasoby oraz dobre praktyki.

Polecane portale, aplikacje, e-zasoby i dobre praktyki

1. Zintegrowana Platforma Edukacyjna – zasoby dot. języka polskiego

Kategoria: portal edukacyjny

Link: <https://zpe.gov.pl/ksztalcenie-ogolne/szkola-ponadpodstawowa/jezyk-polski?query=j%C4%99zyk+polski>

Zintegrowana Platforma Edukacyjna (dawniej: e-podreczniki.pl) to platforma z bezpłatnymi e-podręcznikami i zasobami edukacyjnymi do takich przedmiotów jak historia, język polski, biologia, WOS, fizyka, chemia, geografia, informatyka, matematyka, historia sztuki. Dostępne treści można wyszukiwać po przedmiotach, hasłach tematycznych, poziomach edukacyjnych oraz klasach. Wszystkie materiały dostępne są na zasadach otwartej licencji *Creative Commons*. Poza podręcznikami w skład platformy wchodzi również edytor lekcji i ćwiczeń interaktywnych.

2. Prezi

Kategoria: aplikacja / narzędzie

Program obsługiwany w przeglądarce, służący do tworzenia spektakularnych prezentacji na tzw. wirtualnym płótnie. Pozwala na powiększanie i pomniejszanie elementów prezentacji, aby przybliżyć i oddalać dodane do obszaru prezentacji obiekty: zdjęcia, teksty, filmy. Odtwarzanie prezentacji odbywa się według zaplanowanej wcześniej ścieżki, od obiektu do obiektu.

Przykładowa prezentacja <https://prezi.com/qykt1uzp7wxr/fotografia-jako-tekst-kultury/>

Zachęcamy do zapoznania się z tekstem Agnieszki Kulig na temat zalet i możliwości aplikacji Prezi.

Publikowany materiał potraktować można jak skróconą wersję instrukcji pozwalającej na zapoznanie się z funkcjami programu. Przykład pomysłu na lekcje proponowany przez autorkę może stać się inspiracją dla chętnych do podjęcia prób wykorzystania aplikacji do własnych celów dydaktycznych.

<https://kometa.edu.pl/biblioteka-cyfrowa/publikacja,397,jezyk-polski-wprawiony-w-ruch-tworcze-zastosowanie-aplikacji-prezi-w-dydaktyce>

3. Blogger

Kategoria: aplikacja / narzędzie

Link: <https://www.blogger.com/>

Darmowy serwis blogowy - lubiany za swoją prostotę przez uczniów i nauczycieli, bogaty w funkcjonalności, ponieważ jest zsynchronizowany z narzędziami Google. Pozwala wygodnie osadzać komponenty z pakietu Google np.: prezentacje, ankiety, filmy (z YouTube), kalendarz.

Przykładowy blog Agnieszki Zielińskiej dotyczący języka polskiego:

<http://mojepodrozeliterackie.blogspot.com/>

Zachęcamy do zapoznania się z publikacją "Nie bój się bloga. Podręcznik dla nauczycieli." Redaktorzy publikacji Piotr Peszko, Grzegorz D. Stunża - <http://blog.2edu.pl/wp-content/uploads/2014/01/Blogi-w-edukacji-nie-boj-sie-bloga-podrecznik-dla-nauczycieli.pdf>

4. Flip (dawniej pod nazwą Flipgrid)

Kategoria: aplikacja / narzędzie

Link: <https://info.flipgrid.com/>

Flip (dawniej Flipgrid) to platforma do rejestrowania i publikowania krótkich filmów wideo. Może służyć do prowadzenia dyskusji, wywiadów, ćwiczenia wystąpień publicznych, nagrywania refleksji i podsumowań projektów edukacyjnych. Korzystając z bardzo przyjaznej aplikacji mobilnej uczniowie nagrywają swoją wypowiedź i udostępniają nauczycielowi. Nauczyciel/nauczycielka może z kolei nagrać swoją odpowiedź w formie wideo, wystawić tekstowy komentarz lub ocenę. Nauczyciel/nauczycielka zakłada dla każdej grupy dyskusyjnej dedykowaną przestrzeń. Może też zmieniać ustawienia widoczności filmików. W zależności od celów zadania, przesłane przez uczniów nagrania mogą być widoczne tylko dla nauczyciela albo dla wszystkich uczniów w klasie, co pozwala na wzajemne komentowanie, udzielanie informacji zwrotnej.

Swoje doświadczenia z wykorzystania tego narzędzia opisała na swoim blogu Joanna Waszkowska w artykule "Dlaczego Flipgrid? Daj uczniom głos!" - <https://uczycielnica.blogspot.com/2020/01/dlaczego-flipgrid-daj-uczniom-gos.html?fbclid=IwAR1Uhm0PqzERdBqhBAp-6CywPAim-SPQ4c2CIURDWOQnRoB1z-2lo42O94>

Zachęcamy do dołączenia do grupy nauczycieli na Facebooku „Flip Polska”, gdzie można znaleźć inspiracje, poprosić o pomoc i wymienić się doświadczeniami. Link do grupy (1,6 tys. nauczycieli): <https://www.facebook.com/groups/207751364551283>.

5. Easely

Kategoria: aplikacja / narzędzie

Link: <http://www.easely.ly>

Strona pozwala na tworzenie atrakcyjnych wizualnie diagramów, schematów, grafów. Można jej użyć np. na lekcji języka polskiego na temat charakterystyki porównawczej, do wizualizacji rozbioru logicznego zdania czy do ilustracji drogi życiowej bohatera. Na stronie dostępne są gotowe przykłady. Po rejestracji dostępna jest bezpłatna wersja podstawowa.

6. Język polski: matura, egzamin, sprawdzian

Kategoria: rekomendowany e-zasób

Link: <https://xn--jzyk-polski-rrb.pl/>

Serwis: Język polski: matura, egzamin, sprawdzian. Materiały do nauki języka polskiego zgromadzone przez nauczycieli języka polskiego Arkadiusza Żmija i Tatianę Żmij z otwartym dostępem dla każdego. Znajdziemy tam opracowania epok literackich, lektur, testy i ćwiczenia z kluczami odpowiedzi.

7. Audycja "Co w mowie piszczy?"

Kategoria: rekomendowany e-zasób

Link: <https://www.polskieradio.pl/Katarzyna-Klosinska/Tag165863>

Audycje z cyklu "Co w mowie piszczy?" na stronie Programu 3 Polskiego Radia. Program radiowy o ciekawostkach językowych oraz pochodzeniu wyrazów, podczas którego na pytania dotyczące zawichości języka polskiego w bardzo zabawny sposób odpowiada dr hab. Katarzyna Kłosińska, językoznawczyni pracująca w Instytucie Języka Polskiego Uniwersytetu Warszawskiego, sekretarz Rady Języka Polskiego przy Prezydium PAN. Pod powyższym linkiem znajduje się także adres do korespondencji z prowadzącą audycję.

8. Grupy nauczycieli języka polskiego na Facebooku

Kategoria: dobra praktyka

- E-poloniści - grupa nauczycieli polonistów na Facebooku - członkowie dyskutują, dzielą się doświadczeniem, pomysłami na lekcje, materiałami.
Link: <https://www.facebook.com/groups/561347167330716/>
- Poloniści z pasją – grupa nauczycieli języka polskiego na Facebooku – członkowie dyskutują, dzielą się doświadczeniem, pomysłami na lekcje, materiałami.
Link: <https://www.facebook.com/groups/331784933949517/>

9. Komiks na lekcji

Kategoria: dobra praktyka

Wykorzystanie na lekcji języka polskiego aplikacji do tworzenia **komiksów** (np. *Storyboard That*, czy *Make Beliefs Comix*) np. w celu porządkowania wiedzy, ćwiczenia streszczeń, dialogów, aranżacji zachowania postaci, dyskusji o komunikacie, mowie niezależnej lub ćwiczenia interpunkcji. Dalsze pomysły na streszczenia, dialogi, układanie narracji oraz wskazówki, jak wykorzystać edytory komiksów na lekcji znajdują się na blogu Joanny Waszkowskiej: <http://uczycielnica.blogspot.com/2016/04/z-komiksem-na-lekcji.html#more>

Przykładowe komiksy: Ballady Adama Mickiewicza przedstawione w postaci komiksów wykonanych przez uczniów Joanny Waszkowskiej zamieszczone na blogu <http://fanfikigim.blogspot.com/2015/11/komiksowe-ballady.html>. Do stworzenia komiksów wykorzystano program Storyboard That: <https://www.storyboardthat.com/pl>

10. Mówiąc Inaczej - kanał na YouTube

Kategoria: rekomendowany e-zasób

Link: <https://www.youtube.com/user/PamikuPL/featured>

"Mówiąc Inaczej" to wideoblog, poradnik o charakterze rozrywkowym o tym, jak poprawnie posługiwać się językiem polskim. Kanał jest prowadzony przez absolwentkę polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego, osobowość internetową, prezenterkę telewizyjną Paulinę Mikułę.

11. Miłość ojczyzny – czy zawsze taka sama?

Kategoria: Scenariusz lekcji:

Miłość ojczyzny – czy zawsze taka sama? Ignacy Krasicki, "Hymn do Miłości Ojczyzny" - materiał przeznaczony dla klasy 2 szkoły ponadpodstawowej.

Uczniowie podczas zajęć poznają słowa i melodię "Hymnu do Miłości Ojczyzny" Ignacego Krasickiego oraz zyskują świadomość, że utwór pełnił funkcję hymnu narodowego. Uczniowie słuchają nagrania "Hymnu" z zasobów sieci, a przy pomocy programu: <http://timeline.knightlab.com> tworzą oś czasu, w twórczy sposób systematyzując wiedzę. Ułatwia im to zapamiętanie wydarzeń poprzedzających powstanie utworu oraz tych, które nastąpiły później. Wykorzystanie TIK pozwala połączyć podczas jednej lekcji różne formy przekazu: muzykę, obraz i tekst.

Źródło: "Technologie informacyjno-komunikacyjne na lekcjach Przykładowe konspekty i polecane praktyki", Małgorzata Ostrowska, Danuta Sterna, str. 204-205 - <https://ceo.org.pl/publikacje/rozwoj-szkoly-i-doskonalenie/technologie-informacyjno-komunikacyjne-na-lekcjach>.

12. Babka od Polaka

Kategoria: dobra praktyka

Link: https://www.instagram.com/babka_od_polaka/

Profil na Instagramie edukatorki języka polskiego i wiedzy o kulturze - Anny Makarewicz, na którym wyjaśnia znaczenie polskich słów i zwrotów.

Anna Makarewicz prowadzi też kanał w serwisie Spotify pt. „**Polski na wynos**” - podcast o ciekawostkach językowych. Link:

<https://open.spotify.com/show/5eYEoPy2hFJN2UImIRw3W4?si=b1BF0deJQQOy5Ix0GxInSg&nd=1>

Podsumowanie

Rekomendowane e-zasoby i praktyki są wysoko cenione w środowisku nauczycieli praktyków, którzy na co dzień stosują nowoczesne metody w prowadzeniu zajęć z języka polskiego. Zasoby zaprezentowane w narzędziowniku są dostępne bez opłat, umożliwiają dostosowanie do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów, w tym uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Są to treści innowacyjne, wykorzystujące nowoczesne metody aktywizujące i angażujące uczniów, zawierające elementy korelacji międzyprzedmiotowych.

Proponowane zestawienie zostało przetestowane przez nauczycieli praktyków, w tym przez członków opiniodawczej grupy Superbelrzy RP. Proponowane narzędzia TIK mogą stanowić uzupełnienie nowoczesnego nauczyciela, a ich „elastyczny” charakter pozwala nauczycielowi/nauczycielce na budowanie własnego, indywidualnego narzędziownika.

Materiał dostępny na licencji Creative Commons: Uznanie autorstwa 4.0. Międzynarodowe. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego i autorek. Zezwala się na dowolne wykorzystanie materiałów w tym utworów, tworzenia i rozpowszechniania ich kopii w całości lub we fragmentach, wprowadzania zmian i rozpowszechniania utworów zależnych - pod warunkiem zachowania niniejszej informacji licencyjnej i wskazania autorki oraz Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego jako właścicieli praw do tekstu. Tekst licencji dostępny na stronie: <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.pl>.